

# FAMILIA ROMÂNĂ



Anul I. Bpesta, 30 Sept. n. Nrii 31

## ABONAMENTUL:

pentru Austria și Ungaria:

Pe un an . . . 10 cor.

Pe 1/2 an . . . 5 cor.

Pentru România:

Pe un an . . . 12 Lei.

Redacția și Admin.:

Budapesta, V., Str. Csáky 23.

PROPRIETAR-EDITOR:

LUCIAN BOLCAS

## SUMARUL:

*Emil Isac*: Tiger, (versuri)  
" " " Primăvară, (versuri).  
*Lucian Bolcas*: Dido, (dramă).  
*Miron Frunzaru*: Zori, (versuri).  
" " " Răscolatul (versuri).  
*V. Ungurian*: Telegramă (schiță).  
*Aron Cotruș*: Cântec, (versuri).  
*Lenau*: versuri (versuri trad, de Tavi L.  
Concursul literar al „Familiei Române“:  
\*\* Răsvan Vodă, (nuvelă).

\*\*\*

Petreceri. — Logodne. — Cununii. —  
Morți. — Cronică. — De ale casei. —  
„Căsătoriile la Turci“ de Alina. —  
Poșta Redacției. — Găciturii.

\*\*\*

## ILUSTRAȚII.

*Din munții Rodnei*: Ciobănel, Idilă la stână, Oile după strungă, Mulsul oilor, Aranjamentul unei stâne, Stăpânul prindu-și turma dintr'un vârf de stâncă. (Fotografiile de dșcara Elisabeta M. Pioraș și de Ioan Darius din R.-Veche).



## PETRECERI

Senatul școlar gr. cat. din Boziaș aranjează petrecere la sfințirea unei noue sale de prelegeri în 13 Septembrie.

Tinerii meseriași din Blaj aranjează petrecere cu dans la 20 Sept. în sala hotelului «Univers».

Reuniunea de cetire din Dalboșeț aranjează concert cu joc în 21 Septembrie n.



## CUNUNII



Dșoara Iosefina Nicola și Dl Ovidiu Gritta 19 Septembrie în Sibiu.

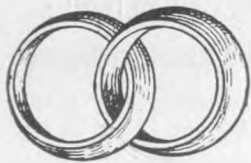
Dșoara Veronica Dar și Dl Victor Barna 21 Sept. în Bergo-Bistrițicara.

Dșoara Elena Trif și Dl Liviu Popescu în 20 Sept. n. în Toplița-Romiră.

Dșoara Virginia Roman și Dl Aurel Șt. Vodă 20 Sept. în Alba-Iulia.

Dșoara Aurora Ștefu și Dl Toma Neamțu la 24 Sept. în Arad.

Dșoara Elena Groze și Dl Vasile Cergizan 20 Sept. în Coocul de Cimpic.



## LOGODNE

Dșoara Refilia Ludoșan și Dl Ioan David.  
Dșoara Iulia R. Roman din Minthiul Gherlei și Dl Ioan Hârșan din Tăureni.

Dșoara Aurelia Herman și Dl Dr. Augustin Bodea.  
Dșoara Veronica Borza și Dl Nicolae Codrin.  
Dșoara Iulia Tămășel din Vrani și Dr. Traian Gherguță din Timișoara.

Dșoara Irina Mersitz și Dl Ioan Păstila.  
Dșoara Maria Comar din Vama Buzăului și dl Ioan Modrom din Rășnov.  
Dșoara Maria Scridon și dl Dr. Teofil Tanco din Năsăud.



## MORȚI

Simeon Popovic, protopresbiter ces. și reg. în retragere a murit în Sibiu la 9 Sept. în etate de 75 ani.

Ioan Pop preot gr. or. a murit în Ghiroda la 7 Septembrie, în etate de 52 ani.

Emil Crușit funcționar de bancă a murit în Bicz.  
Claudia Păltinean n. Cotușiu preoteasă a murit în Cora-Minthiul român în etate de 19 ani.

Ludovica Bulbac n. Chitta a murit la 10 Sept. n. în Minthiul român în etate de 32 ani.

Trușiu-Petru Cosciuc a murit la 8 Sept. în Mediaș în etate de 14 ani.

Simeon Monda protopop a murit la Sept. în Bistrița.  
Dșoara Ana Gereu și dl Alexandru Negruțiu în Uzdin.

## Poșta Redacției.

A. Sirus. Mai trimite-ne.

Q. Quirinus. Același aviz. «Cită jale mă cuprinde» și «Cînd pe hultă luna urcă» au prea puțină putere de viață. Celalalte tot cam așa.

T. Quintus. «Cîntecul» nu se poate. Altele, cu vreme.

G. P. Sub pseudonimul întreat se ascunde une-ori, Elena E. Eolcaș. Gîcitură comusă cu multă străduință nu e simetrică, după cum se obicinuște la acest fel de gicituri. Ar trebui ca și literile finale să dea vre-un înțeles. Cetiți și avizul, ce îl dăm la rubrica gîciturilor. Vedem, că gîciturile vă fac multă plăcere și aveți multă destoinicie la compunerea lor. Ați putea să ne iscodiți altele și să căutați să fie cît se poate mai variate. Comunicați-ne rezultatul ce îl veți avea cu ceasornicul de flori, precum și observațiile d-voastră.

Datele pe cari le-am dat noi sunt după observațiunile făcute de savanți. Indrumările încercărilor practice ar fi tot atît de prețioase pentru amatori. Nia-r fi binevenit, dacă nia-i comunica numele romînesc nu numai al uneia ci a cît de multe plante numite în latinește în articolul despre ceasornicul de flori.

Eugen. «Ușor-nor», «tăcere-piere», nu prea mere. Trimite-ne însă și altele.

Aurgam. Am răspuns prin cartă poștală.

Ang. B. Dacă mijlocul pentru înegrirea părului ar fi descris mai precis în cartea indicată, am reproduce îndrumarea; dar așa n'ar fi de nici un folos. Nici măsurile nici unele din materile din cari se compune cosmeticul nu ar fi înțelese de celtoare.

«Luna» nu o primisem mai înainte; dar e cam palidă și aceea, care ni-s'a trimis cu data de 31 Mai «ție» — totașa. De o binevoitoare judecată poți fi asigurat și atunci cînd se întimplă că nu ți-se publică niște versuri. Prin poticuirii se însușește destoinicia și vremea îi alege pe cei chemați din pleava medioerității lor.

O... A. N. «Amurgul» și cea după Petofi sunt slabe. Petofi e un geniu cam sălbatec și nu e bun de a face școală cu el. Prea multă licență în forme îi ademeneste pe începători pe căi greșite. În schimb puterea originalității nu se poate însuși. Ea trebuie să vie din sulfet.

«Domnului deșert». Strofe fără poezie. Te incurci prin cele tufșurii e amuzelor și nu ți-ai aflat încă o cărare.

L. M. B. Aritmogriful e prea lung și e mai bine să fie simetric, dacă și literile finale să se poată împreună într'un cuvînt oarecare nu numai inițialele. Apoi observările dela rubrica gîciturilor. Ne mai trimiteți?

## TIGER.

*Tiger, Tiger, fată pală,  
Tiger, fată japoneză,  
Europa cea frumoasă  
Am îmbrășoșato'n tine.  
Tu, din țara cea cu turnuri  
Și cu tainice pagode,  
Ai venit în Franța roșe  
Și ne-am întâlnit în viață.*

*Tu, cu patima iubirii,  
Eu, cu scepticismul vieții,  
Tu păgâna cea mai blândă,  
Botezatul, eu, păgân....  
Subt arcade triumfale,  
Eu ți-am otrăvit credința,  
Când ți-am spus că-i Europa  
A înțelepciunii lume...*

*Tu, credeai în Buddha-Cakya,  
Eu, pe Mesia ți-l spusei ;  
Se ciocniau doue credințe,  
Și'n sfârșit n-ai mai crezut....  
Tiger, Tiger, eu sânt noul  
Tău apostol de credință,  
Crede dragă în Paris*

*Vezi, e altă lumea noastră  
De când sărutăm Parisul.  
Tu, uitând de zeii indici,  
Azi cu mine râzi de toți.  
Și în jurul nostru råde  
Vânățul Paris.  
Vânățul Paris....*

EMIL ISAC.

## PRIMĂVARĂ.

*Un moș, mai moș cum nu sânt moșii,  
Cu păr curat, cu buze roșii  
Un moș, un moș cântă din ghitară :  
„Primăvară, primăvară.“*

*Și gem strunele, așa gem strunele bătrâne,  
Așa gem strunele când cântă pentru mine,  
Și moșul cântă din ghitară,  
„Primăvară, primăvară.“*

*Și când și-a cântat cântarea grea de ură,  
Blestemă și blestemă din gură,  
Si frânge veșnic tinăra ghitară....  
Primăvară.... primăvară....*

Emil Isac.

# DIDO.

## Scena XI.

Aceiași. Bel-Ham intră din fund și se oprește între neguțători, pe cînd Cfițerul din scena XI cu o patrulă de soldați escortează pe Anteu, Segest, Cloantus, Ilioneu și alți vre-o 15 Troiani, cu cari se oprește înaintea Reginei. Aceștia sunt îmbrăcați simplu, ca prinși de la lucru din pădure, cu securi, fireze, lanțuri și funii pe umeri. În fund se vede Iharba și suita lui, urcînd cămilele. Sclavii le acapă scările în cirlele scaunelor. Caravana pleacă.

BEL-HAM.

Voi ziua de cînd o  
Schimbarăți cu noaptea, Bătrîni ai cetății?

GORG0.

Dar tu, Sofetime,  
De ce nu răspunseși mai iute chemării?

DIDO. (Cătră Trojani).

Voi cine sunteți și din ce neam? De unde?  
Si ce vă aduse pe-acia?

(Regina observă pe Bel-Ham, care îi face o închinăciune. Un grup de preoți și neguțători se adună în jurul lui Bel-Ham. Se încinge o conversație năbușită, dar însoțită de gesturi neastîmpărate prin care se pare, că neguțătorii și preoții vreau să-l convingă pe Bel-Ham. Mai stăruitor de cît toți e Andru).

ILIONEU.

Regină!

Cu pace să cîrmui în Noaua-Cetate.  
No, bieții din Troia răzefii și dușii  
De vînturi, cucernici cădem înainte-ți,  
Să nu ne dai foc la corăbii. Cu pace  
Călcărăm limanu-ți, iar nu ca să facem  
Omoruri și pradă. Departe'i pămîntul  
Pe care menire avem a'l căutare  
Și semne. Italus domnește pe acolo.  
Potrivnice vînturi și valuri turbate,  
Cuna nu mai văzurăm, împinsu-ne-au însă  
La țărniuri voștri. Avut-am tovarăși  
Și rege. Enea e regele nostru. De n'ar fi  
Perit printre valuri. Nu'i nimeni ca dînsul  
De aprig în lupte, de blînd și cuminte  
In vreme de pace. Și, dacă trăiește,  
Afla-vei la dînsul răsplată bogată  
A bunei primiri, ce ți-o cerem. Puținii  
Acestia, din ceata Trojană svîrliți  
De vînturi la țărniuri punico, plecarăm,  
Fetani prin pădure s'alegem de visle  
Și trunchiuri mai groase de birne. Dar iată,  
O ceată armată, sărind cu bătaie,  
Ne' mpiedec'-a pune în țără piciorul....  
Indură-te multelor noastre necazuri  
Și iartă pribegii. Ne lasă, Regină,  
In pace, să dregem zdrobitele luntri,  
Ca veseli s'ajungem în Lațiu cu soții  
De cumva ni-e dat să ajungem vre-odată,

DIDO.

Voi frica și grija gonii-o din suflet.  
Vecinii prădalnici silitu-m'au astfel  
Prînzază să apăr hotarele țării.  
Dar n'ăvem noi inimi lipsite de milă

Si neamul Dardanic să nu'l știm, se poate?  
Si luptele grele și arderea Troiei?  
Veniți fără teamă. Dați luntrile 'n prunduri.  
Ori unde v'ați duce, vi-oi da ajutoare.  
Ori, oaspeți din Troia! De vreți și vă place  
Rămîneți aice. Cu drag vă primește  
Cetatea. Să fic și-a voastră de-acuma,  
Cu punii 'ntru toate să fiți de-o potrivă  
Nainte-mi. Răspunde-ți bătrîni ai cetății:  
Primi-veți cu bine pe noii tovarăși?.

BEL-HAM.

Sălbatic neamuri și datini barbare,  
Aici ne' mpresoară Dar neamul din Troia  
Viteaz e în lupte, destoinic în arte  
Și toți îl cunoaștem cu bune năravuri.  
Ei da-vor cetății un spornic adaus,  
Facîndu-și lăcasuri într'însa. Și-o nouă  
Putere ei da-ni-or, ca prietini, pe aproape  
O nouă domnie de-or vrea să așeze.

FILEN.

O noapte întregă petrecem cu sfadă.  
Dar rimeni nainte de Bel-Ham o vorbă  
Cuminte mi spuse Prea-bunei Regine  
(It și Andru aruncă priviri înfruntătoare lui Filen).

DIDO.

Plinită-i povața Sa-Memrei. Străinul  
Intorsu-și-a calea spre casă. Dorit am  
Și însa-mi să plece Iharba; dar ura  
Si scriba voiam s'o încunjur. Cu vorbe  
Grăbite voi planu-mi stricarăți în clipa  
Din urm'a izbîndei... Dar trece-or și aceste!  
(Din dreapta se respiră încet lumina slabă a zilei).

IT.

Ferească-ne zții de rele mai crunte.

DIDO.

Cuvîntul Sa-Memrei de 'l bine 'nțelesem,  
Mai marea primejde trecut-a. Spre bunul  
Sfîrșit al nevoilor multe, cari încă  
Ne-apasă, aduce-vom jertfe Astartei  
Și zeilor punico. Dar iată e miezul  
De noapte. Voi preoți juncanii de jertfă  
Căutați-i, îi tundeți și bine spălați-i,  
Chiar mîni dimineață spre soare-răsare  
Să-i ardem Miroșuri plăcute de carne  
S'aducem lui Bal înainte, Așerei,  
Melochului crîncen, lui Melkart  
Și fum de tămîie din Saba s'aducem  
Si flori rourate, prinoase plăcute  
Aștei. Voi, oaspeți din Troia, veniveți  
La ardere și voi în templu. Veți spune  
A voastre pățanii și unde 'l lăsarăți  
Pe Regele vostru Enea. Dorința  
Mea este să'l caut pe mare și 'n codri  
Și oameni dibaci voi trimite să'l caute....  
(Cătră preoți).

Gătiți ale jertfei — Spre soare-răsare  
Aici la altare întoarce-ne-om iarăși.

(Ies toții Regina, Hanna, Garda în dreapta, preoții în stînga).

Lucian Bolcaș.

## ZORI...

Sol bun, sol drag, sol mândru-al dimineții,  
Te-arată iar pe plaiurile moarte  
Celor bătuți și urgisiți de soarte...  
— Ce imnuri sfinte-ți cântă, cântăreții.

Cum ți-se 'nchină ție toată firea  
Cu 'ntreaga ei podoabă 'nrourată,  
Altar de pace tu deschizi deodată  
Și'n raza ta aduci tămăduirea...

S'ascunde patima urâtă și meschină!  
Când tu răsai în zarea cea senină  
Toate își iau veșmânt de sărbătoare!

Sol bun, sol drag, fă raza să coboare  
În umeda colibă 'n ghenuncheată  
In sărăcie — jale ne'ndurată!

MIRON FRUNZARU.



## Răsculatul.

Stă ca năuc pe umedele paie...  
În juru-î e 'ntunerec și lăcere,  
Dintr'un unghier un vaiet de durere,  
Din când în când odihna întretaie...

Ridică brațul — lanțurile sună,  
Ca o chemare depărtat' a morții.  
Afară 'n drum incuietărea porții,  
Se zguduie cuprinsă de furtună..

Din zbuciumul înfricoșat al firii  
Par' că aude — un cânt al răzvrătirii,  
Cu țipete și urlete 'n fundate.

Și par' că 'n șirul caror cer dreptate,  
Vede copii, cu fața 'nspăimântată,  
Chemând mereu printre cadașre: „Tată“ !..

Miron Frunzaru.

## Din munții Rodnei.



Ciobănel



Idilă la stână.

## Telegramă.

Visul îngrozitor de astă noapte mi-a sădit neliniște în suflet. Par'că totul s'a schimbat, nimic nu mai cosimte cu mine, nimic nu-mi mai place, nici cărțile de lingă cari altă dată numai foamea mă deslipia, nici vorbele dulci ale prietunilor, nici ademenitoarea natură. Suspine adânci îmi săgetează pieptul... O presimțire reagră mă învăluește ca o mantie cernită.

Abia începu a amurg și eu îmi aprinsei o lumânare, care să-mi alunge singurătatea și să-mi ție de urit. Mă sfiiam de ceva... Imi pironii ochii într'un unghiu al odăiței, unde o floare dintr'un vas se acăta pe păreți. Mii de chipuri, care de care mai ciudate se zbințuiau pe după planta rămuroasă; frunzele ei se mișcau, se sărutau în taină. Imi era frică și îmi plăcea să mă uit în acel unghiu, unde îmi părea, că o vrăjitoare își cerca puterea...

Niște pași greoi și repezi pe trepte la deal mă făcură să sar ca fript delo masă. Un fior rece, trecu prin trupul meu de sus pînă jos, cînd un bărbat în uniformă deschise ușa cu putere, întrebînd.

— Aici locuiește cutare?

— Da! Dar ce este? — îl întrebai curios.

El îmi lăsă o telegramă și se duse. O desfăcui repede în vreme ce mîna îmi tremura ca o frunză de plop:

«Tata mort, vină a casă».

Ah! Asta îmi fusese presimțirea? Asta e neliniștea mea?

Decodată mi-se făcu verde înaintea ochilor, apoi albastru pînă cînd în urmă mi se strînseră într'un joc toate colorile una după alta... Casa se învîrtia cu mine, în locul podelelor se desfăcuse întîrse și se adînci o genună întunecată, înfiorătoare, în care mă prăbușii

Intr'un trziu îmi venii în fire. Lumînarea era mică și acuma sfîrșia pe sfîrșite. Aș fi răcnit ca un leu înfuriat, dar nu putui; îmi amutise graiul. Aș fi plins în hohote, dar' izvorul lacrimilor secase. Durerea trecuse peste granițele plînsului. Respiram numai din greu și cu capul în mîni mășiam prin casă cumpănindu-mă. Eram singur. Păreții țiuiau a pus-tiu, în vreme ce eu vedeam icoana tatălui meu, vecinic zimbitoare. Imi era frică și mă cutremuram de groază.

Tata! Tata mort! El mort!?

Nu, nu e adevărat. Il văd. Iată-l.....

Știam, că nu-i viu, dar' nu credeam, că e mort. Suflai mucusul lumînării, să nu ardă masa, și închizînd ușa, o luai spre gară legănîndu-mi pașii. Nimerisem la vreme. Tocmai după cîteva clipe sosi și trenul meu. Mă urcăi în el. Cît de încet se mișca, și eu cît de nerăbdător eram! Imi vinea să sar afară prin fereastră, par-că pe jos aș ajunge mai iute. În vagonul meu doi ovrei trîntii pe lavițe horăiau rîspîndînd o duhoare nesuferită.

După un veac pentru mine, trenul se opri la stațiunea mea. Sării jos de pe trepte cu ochii țintă spre peron. Nu-l vedeam, ca altă dată, cu cîtă bucurie mă aștepta și cît de dulce îi era sărutul, cînd îi spuneam, că-mi merge bine! O, tu crudă și oarbă soarte, suveran al omenirei, amarnic te-ai răzbunat și nu știu pentru ce! Prea ironic mi-au cîntat coardele harfei tale. Era trziu, unsprăzece și jumătate, ceasul fantomelor. Nu era tipenie de om, și întunericul domina în lergul lumii. Satul meu era departe, cale de două ceasuri, drum prin cîmp și lunci. Dar mă gîndiam, să fie zid, cu dinții aș rupe și în loc n'aș sta. Drumul era petros, bolovanii îmi puneau piedică. Orice mișcare prin iarba șanțului îmi producea un fior. Un vînt ușor desmeardă lanurile de secară într'un zgomot fișitor, par-că mii de indivizi ar fi șoptit în taină, par-că mii de fantome mi-ar fi pus curse.

Mă gîndeam la rugăciuni, căci eram singur în puterea nopții și îmi aduceam aminte de toate poveștile strîgilor. Ori-ce corci, ori-ce răchită de p' malul șanțului îmi apărea ca o făptură omenească. Și între aste icoane negre,

misterioase îi vedeam pe ata cînd mort, cînd viu și cînd paș cu mire. Inchideam ochii, strîngeam genele. În zădar! Îl vedeam aceea,.... îl vedeam.... era el!

Ca printr'un farmec trîmbitărea unui cocoș săgetă văzduhul. Acea voce desmorțită dete semnul, ca strîgele și toate duhurile rele să lase lumea în pace. Eu mă simțiam mai în putere, îmi revenii în fire, pășiam mai fără grijă. La răsărit cerul căpătase o suflare purpurie, ce se lăția tot mai înfocată, pînă se arată luna rotundă și roșă rostogolindu-se ca o vatră de jeratec pe sub peteci de nouri albaștri, dispărînd cu încetul tot mai mult și mai mult. Cerul se desbiacă de nor și apără în goliciunea-i albastră, Stelele ședeau grupuri slobode în gol mai să picie la pămînt. Fiorul nopții se lupta cu dragostea de natură. Toate gîndurile îmi periseră, frică de fantome nu aveam, dar' chipul tatei era în tot locul, era și pe lună, între stele, el mă chema, îmi făcea cu mîna. Prin șanțuri grierii salutau sosirea lunii. Simțeam cămașa udă în spate, picușuri de apă luncău pe frunte la vale. Ajunsei în fața luncii, care se ridica domol, pînă sub coroana unei picle surii. Dincolo de piclă era satul meu. Din cuiț o privighitoare îmi cînta de jale, și era așa de duios cîntul ei, în cît mă făcu să mă opresc, ca să-l aud mai bine. De departe se auzia murmurul cadențat al părăvașului din luncă, plîngea și el... O mișcare prin cerciurile de nule se apropie pîrînd. Imi făcui o cruce mare și mă închinai, îmi prinsei inima 'n dinții și stătui locului. Un cerb cu coarne mari și rămuroase apără gîfînd în fața luncii. Ochii îi sticlău albastru în lumina lunii argintii. Cum dădu ochii cu mine, o luă la goană îndărăt. Fu îmi urmai drumul. Lătratul tîngitor al unui cine din marginea satului par-că-mi spunea întimplarea de acasă. Tot mai cunoscute hăizasurele mi se arătau prin zarea lunii, ce domina acuma peste codri și ape. Cum am intrat în sat, am rostit într'un adine suspin: «Tătuță, tătuță». Eram aproape și totuși îmi părea departe, pășiam repede și-mi părea, că stau în loc. Imi închipuiam totul, ce se petrecea în împrejurul lui.

Mi se desfăcură închieturile picioarelor, cînd văzui fereștile luminate. Sufllarea se silea și inima zvîcnia sub coșul peptului, ca un pui de găină. Cu palaria în mîna mă apropiai de poarta rămasă acum fără stăpîn, răzimîndu-mă puțin de ea, căci slăbisem, perdusem încrederea în puterea fizică.

În casă bocet de femei și de copii....

Cinele hămăii la mine, sărmană mamă ieși pâlîndu-se de oșori. Îi spusese cugetul, că eu sunt. Inima-mi împietrise auzînd plînsul ce ieșea din casă și în loc să plîng și eu, stam mut și nepătruns, ca o stîncă de peatră; cuvintele neamurilor loveau în mine, ca într'un munte de granit. Pășii peste prag, ducînd mîna la frunte să-mi fac o cruce, dar' o scăpai în jos. Îi sărutai mîna și remăsei înfipt în pămînt lingă dînsul. Era galbăn, ca ceara și mai mut de cît pămîntul.

Oare el era acela, el, care mă legănase oarecînd cu drag pe genunchii sei? El era acela ce îmi dădea povețe, cînd fusei mai mărișor? El era cel ce m'a dus la școală lăsînd pe mama plîngînd în urma mea?

Nici plînsul mamei, nici rugile neamurilor nu mă inmuiau. În fire mă zmunci careva de lingă masa, unde zăcea cadavrul pînă mine. Mă lăsai pe o laviță. Cele trei copile mai mărișoare cu părul despletit plîngeau cu capul în perini. Cea mai mică, dacă mă văzu, se repezi la sinul mamei, par-că ar fi voit să o întrebe, cine e acest străin? Ce bine era pentru mica victimă a sorții, că nu vedea, nu înțelegea, ce se petrece.

Acum lacrimile mă podidiră, curgînd șiroae pe obraz.. Și plîngea întreaga casă.

Era mort! Mort pentru totdeauna!

V. Ungurian.

## CÂNTEC.

Pe veci ești perdută copilă  
Din inima-mi plină de șoapte.  
Și viața negrită de chinuri  
Perdută-i în vecinică noapte.

Durerea mi-e calea rămasă;  
Căci slaba speranță adoarme.  
Și gândul — din negure dese  
Pândește ispita, să'l șfarme.

Aron Cotruș.

## TRECUT.

(LENĂU.)

În palide sclipiri de adio  
Apune soarele 'n roșată...  
În taina vecinică a morții  
Apus'a iar o zi din viață.

Trec norii în plutiri ușoare  
Sub raze palide de lună...  
Din raze veștede ei țese  
Trecutei zile o cunună.

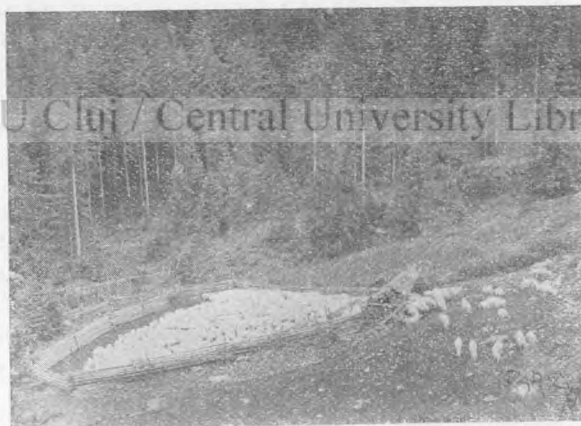
Tu cimitir de zile apuse  
Trecutului duios al firei,  
Îngropi durerile din inimi,  
Apoi nădejdea fericirii.

TAVI. L.

## Din munții Rodnei.



BCU Cluj / Central University Library Cluj



Oile după strungă



Mulsul oilor.



Aranjamentul unei stâne

# Concursul literar al „Familiei Române.”

## RĂSVĂN VODĂ.

(Urmare.)

Afară de aceștia se mai aflau împrăștiați prin toate părțile călărești gata să dea buzna, spre a ține în frâu poporul, care — cine poate ști vre-odată? — s'ar fi putut răsvrăti ca din senin. Nu se văzuse oare la București faptul ne mai pomenit că Mihai-Vodă scăpă cu capul teafăr și călăul asvârli securea cât colo?

\* \* \*

Osânda avea să se săvârșească după liturghie! Până să se apropie ceasul, maidanul lțcanilor huia ca marea de glasurile celor ce se înghesuiau din ce în ce tot mai tare... Se strivea om lângă om și nu te puteai clăti nici în dreapta nici în stânga, precum nici înainte și nici napoi. — Unul împingea pe altul pentru că era împins la rândul său. Din toate părțile norodul acesta era strâns ca într'un cerc de fier; răsufările ajunseră grave. Minutele se numărau unele după altele și cu cât treceau cu atâta inima svâcnea mai des și ochii se înholbau de chinul așteptării, urmărind minutarele de pe ceasornicul cel mare din poarta Curții Domnești.

Ciasul începu să bată rar și măsurat; un murmur puternic de ușurare trecu ca o undă de apă peste tot locul.. Apoi? Apoi o tăcere ca de mormânt. Când stătu cea de-a zecea bătae, ca prin farmec din clopotnițele tuturor bisericilor începu să se audă jalnicul dangăt al morților.

Fiecare tresări. Un fel de frică cuprinse pe toți și începură a'și face cruce. Multora le veni rău, natreșiti cum erau. Dar nu mai era chip de plecat pentru nimeni din locul unde îl împinsese și îl pironise valurile de oameni...

Iată că poarta Curții se desface în lături, cu cele două canaturi, cu sgomot și din turle sună toate trâmbițele.

Era Domnul.

El ieșia înconjurat de curteni înveșmântați strătucitor așa cum rar mai văzuse Moldova; în jurul lui Ieremia se aflau boerii Divanului, cnejii leșești, trimisul Hanului Tătarilor precum și acel al împărăției Turcești.

Toți erau călări.

Hatmanul țarei Simion Moghilă pășia nainte. Alături de Domn, se afla Mitropolitul Moldovei Petru Moghilă. Acesta era purtat pe sus într'un jilț aurit, de către patru călugări sdraveni.

În jurul acestui alaiu umblau călăreții de Hotin și de Soroca.

Când Domnul se află pe pragul porții de pe vârful murilor începură să detune balimezurile de cireș unul după altul despicând văzduhul cu focul care scăpa

BCU Cluj / Central University Library Cluj



*Din munții Rodnei.*

Stăpânul privindu-și turma dintr'un vârf de stâncă.



din gurile lor, ca o minge, lăsând a se ridica spre ceruri vălătuci cenușii de fum ușor ce împrăștiu o duhoare acră de praf de pușcă.

Privirile se ațintiră asupra tuturor acestora cari, domol, tăcuți mândri pășiră până în inima ocolului. Descălțând, fiecare se duse de și luă locul ce i se cuvenea în strane.

Intr'una, mai clădită, în mijlocul celor lalte și mai în afară din rând scoasă, acoperită cu un polog roșu cu marginile aurite și cu canafi de argint stătu Ieremia. Mitropolitul se afla la un loc cu el, în dreapta, înbrăcat în rasă neagră, iar Hatmanul se afla în stânga. Pe o treaptă mai jos ședeau Logofătul Dreprăței, Marele Vornic și Marele Armaș. La spatele Domnului se aflau înșiruiți trimișii țarilor streine pe lângă Scaun și căpitanii Leșilor. Apoi veneau ceilalți boeri și turteni, fiecare după mărirea dregătoriei sale. La picioarele lui Vodă se aflau copiii de casă, adică feciorii boerilor veliți, care slujau la curte spre a învăța buna rânduală și rostul boeriei.

Ieremia, om în putearea vârstei, cu barba lungă ascuțită purta veșminte de mătase înblănite cu samur; cu paloșul la brâu și cu topuzul în mână. În cap purta căciula neagră, mai ridicată în față cu fundul de mătase verde plecat spre ceafă. Pe partea dinaintea căciulei strălucea o pajură de pietre scumpe care sclipeau. Pafdalele cingături de peste dulamă ca și mânerul paloșului, erau împodobite de asemeni cu pietre de preț. În picioare avea ciubote roșii cu căputa răstrântă sus și cusută cu fireturi de mătase galbenă.

Poporul privi lacom și îndelung, măsurând și cântărind pe fiecare, până ce s'au așezat jos. Căiii îi țineau de strune, anumiți slujitori călări și ei.

Se auzi un buciumat prelung din naltul unei turle și îndată de pe culmile colinelor mărginașe ale Suceavei începuseră a trăsni alte tuțuri, cutremurând temeiele cetăței. Erau bumbarale e Leșilor trase pentru a înfrica și mai mult norodul, și cu adevărat, inima fiecăruia se strânse făcându-se cât un purice. Clipele care treceau de acum, erau prea lungi și chinuitoare. Auzul văjia, și sufletul se neliniștea.

Buciumul răsună iarăși, a doua oară; De data aceasta însă era ascuțit și pătrunzător, că te străpungea ca o săgeată drept în inimă. Din poarta curții Domnești se văzu pe dată eșind, împreurat de ostași leșești un car negru, tras de patru bivoli; de asupra carului se așezase o podină, pentru ca o-ândiții să fie zăriți de toată lumea.

Pe podină steteau, în picioare, Răzvan și Calotă strâns înbrățișati.

Măinile și picioarele lor erau încătușate în lanțuri; cele dela picioare erau încheiete într'un inel înfipt în scândură.

Fruntea lui Răzvan era încinsă cu o coroană cu țepi de fier, care făcea să-i picure pe față până de-alungul bărbiei sptropi de sânge.

Apoi, în alt car urmau ga'ații, niște țigani uriași, cu uneltele lor de caznă, și împreună cu aceștia, doi mucăliți, unul cocoșat și altul șchiop și chior, paiețe care batjocureau pe oșândiți. (Va urma.)

## CRONICĂ.

A. I. C. Dobescu. «Opere complete» ni-se dau într'o nouă nouă ediție îngrijită în volume populare și foarte ieftine ale «Minervei». Proza curată românească și plină de vigoare alui Odolescu e bine să o avem totdeauna la îndemână, pentru a ne scutura de blazarea și insensibilitatea ce ne rămâne totdeauna după vre-o lectură stearpă și lividă.

Ioan Adam: «Constanța pitorească». Iar unul din frumoasele volume ale «Minervei» și am putea zice unul din cele mai frumoase și mai cu noroc alese. O mulțime de ilustrații interesante fac atrăgător volumul dela prima vedere. Cetiților astfel ademenit va rămânea apoi captivat de textul în care D-l Ioan Adam și-a pus toată căldura și iscusința. Ca o descriere literară lucrarea nu e numai pitorească, ci și de un avânt poetic, ce n-ia o împedecă de a fi foarte constiențioasă bine inițiată și instructivă în mod plăcut acolo, unde informațiile, pe cari le dă, trebuiesc luate din știință. Descrierea mai e apoi și atât de cuprinzătoare și cu atențiune la tot ce e vrednic de a se aminti și a se cunoaște din Constanța, care va trebui să devină un mărgăitar al Țării Românești — în cât poate să servească foarte bine și drept vademecum pentru vizitatorii orașului. Cu toate aceste calități «Constanța Pitorească» a lui Ioan Adam se înșiră cu vrednicie alături de «România pitorească» alui A. Vlahuță. Prețul e de 2 Lei.

Biblioteca pentru toți. Dela cea mai de pe urmă dare de samă din spornica «Biblioteca pentru toți» mai primim o serie considerabilă de volume, nu tocmai toate, câte au apărut — cu toată bunăvoința librăriei editoare de a ne completa broșurile, despre a căror lipsă am anunțat-o. Vom pomeni de acele, cari ni-au venit.

Nr. 322—323: «Despot Vodă», frumoasa legendă istorică în versuri, alui V. Alexandri nu mai e nevoie să o facem

cunoscută. E bine că această serie se pune la îndemână tuturor pe prețul de 60 bani, cuprinzând doue numere, atunci, când o altă librărie îi scoate o ediție de vre-o 2 lei, ori și mai mult.

Nr. 330 conține «Copila din flori», comedie în 4 acte, de Gr. Ventura. Nr. 334—335. «Don Carlos», de Schiller putea să fie și tradus și versificat mai bine.

Nr. 337—338: C. Negruzzi. Proză, partea II din «Păcatele tineretelor».

339: M. T. Cicerone ne grăește prin dl C. S. Stoicescu despre bătrânețe, par'că l'am auzi la Mihai Viteazul, ori de pe balconul Ligei, atil de curgător și românesc îi este graiul. Și se putea traduce din «Senectute» o proză atât de fortată, în cât ori-ce traducere alui Carlos rămânea pe jos.

Nr. 341—342: C. Negruzzi, scrisori. Partea III din «Păcatele tineretelor».

Nr. 343—344: «Poveștile Peleşului» de Carmen Sylva.

Nr. 345: «Domnul». Traian de C. Apostoliu ne ispitește să revenim.

Nr. 357—359. Camille Flammarion «Ce e cerul?» traducere de Victor Arestin — utilă și binevenită tuturor doritorilor de a ști ceea ce ori-care om de civilizație se cuvine să știe din cea mai poetică știință a stelelor.

365: Virgil Caraiivan. «Povești». Intr'un aer de țară învie toate fantaziile, cari se țes la șezători și sub arborii de popas, sub cari plugarii și secerătorii își minincă prinzurile și își ațipesc somnulețele de hodină așa, nici treji, nici dormind. Dar povestitorul Caraiivan le mai și isco-dește, creându-și o originalitate, care totuși se împacă fără supărare cu izvorul, cu elementele și cu cugetarea din cari s'a înfiripat.

# Căsătoriile la Turci.

## II.

— Logodna. — Aghirlic — Contractul de căsătorie. — Nunta.

Izzet e din zi în zi tot mai îndrăgostit. Buchetele de flori și coșulețele cu fructe, dar și bilețele cu declarații încep să călătorească spre casa lui Hagi-Usam. Prietene servabile ale celor două case, ori sclavi iscusiți duc cadourile și nu trece mult, pînă cînd o plimbare pe sub fereastra «frumoasei» se pune la cale în taină. El apare gătit ca de nuntă. Ea așteaptă ascunsă în dosul perdelelor și chicotind cu vre-o prietină, dar mai ales cu mijlocul citarea, care are grija să i-l arate pe dumniului. Dînsul apucă să i vadă cel mult un degețel, dacă ea se îndură să bată în fereastră, drept semn, că l'a zărit.

Un rendez-vous se pune apoi la cale. Mijlocitoarea a leargă în fugă la Izzet:

— «Mudgie! Mudgie! (O veste bună) «Ce îmi dai pentru ea?»

— Tot ce vrei: dar spune mai repede.

— «Mîine după amiază la ora 4 va trece în cutare, ori cutare loc o trăsură galbînă trasă de doi cai suri, iar în trăsura o damă frumoasă îmbrăcată în roș. Va fi ea.»

În altă zi după amiază cît de curînd Izzet așteaptă la locul indicat.

Cînd vine trăsura, el sare din ascunsul, unde se pitise, aruncă o privire înăuntru trăsurei și zărește pentru înfrînșă dată — vâlul și manteluța adoratei sale.

O adîncă închinăciune din partea lui, o mișcare grațioasă a capului din partea ei, rendez-vous-ul s'a sfîrșit, caii pornesc în trap mai iute și fericitul Izzet rămîne mai zăpăcit decît cum a fost.

În timpul acestor întîlniri și corespondențe secrete înfrînșii își urmează tratativele, pentru cari ajung de multe ori numai opt zile. Cînd s'au învoit, familia lui Izzet trimite miresei daruri, o lădiță cu juvaere, o oglindă de argint și alte mărunțisuri.

Fata trimite și ea daruri, o tabacheră cu briliante, sau după cum îi este starea și vremea. Acest schimb de daruri, care nu mai e secret, ține locul logodnei noastre.

De la logodnă pînă la nuntă ajunge să treacă un timp de trei săptămîni, pentru a se putea face toate pregătirile în vederea căsătoriei. De obicei Turcii nu zăbovesc cu căsătoria, după ce s'a făcut odată logodna.

La cîteva zile după logodnă mirele se prezintă la casa socrilor și predă socrului aghirlicul, care s'ar putea numi zestrea bărbatului. La Turci nu fetele; ci feciorii aduc zestrea. Aghirlic are înțelesul de greutate și tradiția spune, că ar fi fost odată un muzulman, care respingea pe toți pețitorii fetei sale cu cuvintele, că odorul seu e o comoră și cine vrea să o aibă, trebuie să-i plătească aghirlic — greutatea — ei în aur. Astăzi aurul ce se dă ca zestre nu se măsoară după greutatea miresei; ba se poate zice, chiar, că se mărginește la o sumă foarte modestă, care numai în cazuri rari se urcă preste 6—7000 coroane. Zestrea, pe care bărbatul i-o dă soției sale, ar trebui să i servească acesteia drept mijloc de subsistență, cînd ar ajunge văduvă.

Se fac de acum cu zor pregătirile pentru nuntă. Socrii vind ce pot vinde și se cufundă în datorii pentru că să-și poată încărca fata cu juvaere în ziua nunții și pentru că să poată face un ospăț, cum n'au mai pomenit vecinii și cunoscuții.

La opt zile după logodnă un împuternicit al mirelui se

duce cu doi martori la casa miresei, acolo îi așteaptă martorii miresei. Contractul nu se face cu multe formalități și un iman se cade să fie la îndemînă pentru a rosti o rugăciune, după ce s'a încheiat. Martorii miresei declară, că trimițetorul lor Izzet bey dorește să o ia în căsătorie pe Zerah alu Hagi-Usam-Effendi. Cererea aceasta se repetă de trei ori și de trei ori Zerah din dosul ușei iatacului seu, fără a se arăta, trebuie să răspundă: «Da, da da!» Martorii iau act. Se servește apoi un șerbet și se dau cadouri.

În ziua nunții e multă gălăgie în jurul casei lui Hagi-Usam. Toți vecinii, cunoscuții și necunoscuții, curioși cu toții, se adună să vadă ce splendoare a fost în stare să pregătească bunul Hagi-Usam ospățului fetei sale.

Vine mirele, gătit și sclivisit, de nu l mai cunoști, călărind pe un cal împodobit poate mai mult decît însuși mirele. Suita numeroasă, care îi urmează, pe cai și pe picioare, arată vrednicia lui și cinstea de care se bucură între oameni. El e salutat cu «mach Allah» de acei, acărui admirare a izbutit să o cîștige. Dar nici acei, cari sunt de o altă părere, nu fac taină și spun cu glas destul de răspicat: «Biata fată! Ce păcat.» Și altele de aceste. Izzet bey, călărind mîndru pe calul seu împodobit nu mai ține samă de observațiile nemăgulitoare, ori se preface ca și cînd nu le-ar auzi. E unacuvîință și mîndria de însurățel cere, ca o ploaie de bănuți de argint să se sloboadă preste bărbații și femeile, cari atîin calea mirelui. Izzet-Bey o sloboade. O gălăgie indescriptibilă se naște, prin care Izzet-Bey străbate oarecum pînă la ușa casei socrului seu.

După cîteva clipe mirele se află în aceeași oada cu mireasa: fără a se putea zice, că s'ar afla în fața ei, fiind această acoperită încă și acum cu indispensabilul vâl. Dar Izzet-Bey, cel puțin în ziua nunții sale, vrea să apară ca cel mai ireproșabil cavaler și cu un gest galant întinde brațul miresei sale și o conduce în sala de nuntă, unde un baldachin pompos o așteaptă pe mireasă. Izzet se retrage la prietenii sei, cari așteaptă în o altă cameră rezervată pentru bărbați. Femeile dau năvală în sala de nuntă. Zerah își dă vâlul puțin la o parte și stă zmirnă, lăsînd să cadă asupra sa toate privirile scrutătoare. În jurul baldachinului sunt darurile de nuntă și obiectele mai de samă ale trusoului.

După defilarea femeilor curioase se pornește ospățul cu mîncări și beuturi. Astăzi nu se prea respectă opreliștea profetului contra beuturilor alcoolice.

Cînd vocea imanului anunță ora rugăciunii de seara, acei dintre oaspeții, cari se mai pot ținea pe picioare se depărtează. Pleacă și mirele, grăbind spre ușa haremului. Prietenii îl însoțesc și la ușa haremului își iau rămas bun de la dînsul în mod destul de original înbufnindu-l cu cîți-va pumni în spate de se bătăbănește mai mult, de cît intră în harem.

Un păpuș vechiu i-se mai aruncă în urmă, care ar trebui să aibă darul de a l feri de deochi și a l face plăcut. Un eunuc îl ia în primire pe Izzet bey și ținînd o făclie în mînă, îl conduce pînă la camera miresei, unde îl întîmpină nașa, pe turcește veuhie-cadina. Nașa are datoria de a introduce prima conversație a însurățelilor, datorie, de care nașele turce știu să se achite cu mult tact și în modul cel mai discret.

Mireasa stă lingă o canapea, nemîșcată, ca o statuie și acoperită și acum cu vâlul Izzet, cam neastîmpărat după

atita formalități, cu cari a fost chinuit, s'ar rezezi bucuros, să zmulgă vălul! Dar nașa își întinde brațele și împedecă și îi aduce aminte, că mai înainte de a admira creatura se cuvine să'și îndrepteze gândurile într'o rugăciune către Creatorul. Izzet ingenunche și rostește rugăciunea, pe care Allah se va îndura să o asculte, de și credinciosul Izzet, rugându-se, se va fi gândit poate totuși mai mult la creatura, decât la Creator.

O clipă Izzet Bey stă confuz, nu știe, cum să înceapă vorba. Dar el se desmetește repede și vorbește:

«Deamna mea, pot să am parte de favoarea de a Vă auzi numele?»

Întrebarea aceasta rugătoare se repetă de trei ori. Abia după a treia întrebare i-se dă răspunsul sfios:

«Zerah.»

Fără îndoială Izzet Bey cunoștea de mai înainte acest nume. Dar vechile obiceiuri au lăsat vorba, că numele celei alese e un mărgăritar, pe care mirele trebuie să'l primească pentru întâia dată de pe buzele miresei sale.

Izzet Bey face un paș mai aproape.

«Pot să îndepărtez vălul, pentru a'ți vedea fața plină de farmece?»

Zerah se sperie și drept răspuns, ține vălul mai strins.

Izzet Bey nu se dă bătut. El scoate un frumos inel cu briliante și îl întinde alesei sale.

«Ia prețul frumoșilor Dtale obraji.»

Zerah se îmblinzește, — ori pentru inel; ori pentrucă trebuie să aibă un sfârșit și formalitățile pline de naivitate ale orientului.

Izzet Bey și nu mai puțin Zerah se află în fața momentului celui mai mare al vieții.

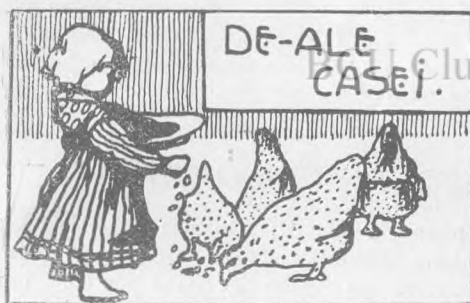
E Zerah întru adevăr atât de frumoasă, ori atât de grațioasă, în cât Izzet să fie încântat de vederea ei? Jocul e câștigat pentru amândoi. În caz contrar, de cele mai de multe ori, tot ce s'a făcut se desface curînd, sau numai decît.

Conversația ce se încinge de aci înainte, devine din ce în ce mai deșchegată și yenchie-cadina înțelege, că rolul discrețiunei sale protectoare s'a sfârșit. Ea se retrage și se întoarce după puțin timp aducînd mirilor cina de nuntă, care constă dintr'un cocoșel tiner și alte vre-o două mîncări, din cari mirii nu prea pot minca mult, fiindu-le mai flămînzi ochii decât stomacul, după cum e ușor de înțeles. N'ar fi altfel nici între europeni.

În dimineața zilei după nuntă părinții, rudele, cunoșcuții, poate și servitorii din casă așteaptă în salon, unde noii căsătoriti se prezintă ținîndu-se de mină. Toate privilegiile se atintesc spre dinșii: dornice de a ceti pe obraji lor fericierea... Ori...?

Dacă cea d'întii conversație dintre mire și mireasă nu s'ar fi însuflețit de farmecul și nici măcar de nădejdea dragostei, Izzet își adună dimineața calabolical și anunță cu adîncă resemnare: «yildizim barichmadi», — ceea ce va să zică, pe turcește, că «steana lui Izzet nu s'a înfilnit cu aceea a Zerahiei». Ce s'a făcut, ori mai cu dreptate ce nu s'a trodit bine se desface. Izzet pleacă din casa fostei sale mirese.

Alina



**Curățirea periilor de haine și de cap.** Periile de haine dar mai ales cele de cap se curățesc ușor și foarte bine ținându-le cam 15—20 minute în apă caldă amestecată cu sodă, dar așa ca numai perii să fie în apă; apoi le punem să se usuce tot cu perii în jos.

**Stărpirea buruenilor de pe cărări.** Pentru a stărpi iarba de pe cărările din grădină sau din alte locuri unde nu ne convine, cel mai sigur mijloc e următorul: amestecăm 100 litri de apă cu 14 kgr. var nestins și 2 kgr. sulfur (puccioasă :) Udăm bine cu aceasta preparație locurile unde nu voim să iasă burueni și nu vor mai răsări nici în doi-trei ani.

**Contra cloșanilor.** Pentru nimicirea guzganilor (cloșanilor) e sigur mijlocul următor: amestecăm 1/4 kgr. făină cu 1/2 kgr. praf de gyps,

punem amestecul acesta într'un vas și îl așezăm în locul unde se țin mai ales guzganii. Nu vom uita a pune și un vas cu apă destulă, că ei mîncînd din făina respectivă vor bea îndată apă și așa, petrificându-se gypsul în stomacul lor vor peri negreșit. — Mijlocul e probat.

**Contra șoarecilor.** Pentru nimicirea șoarecilor amestecăm apa cu sulfur, — punem apoi în ea grăunțe de ovăs—și le lăsăm până se umflă bine; pe urmă le svântăm nițel și apoi le împrăștiem prin cămară, pe sub mobile, cu un cuvânt pe unde joacă șoarecii. Șoarecii vor mânca din aceste grăunțe, și se vor o-trăvi. — După câteva zile măturăm rămășițele și le ardem, ca nu cumva să mînce din ele paserile de case, căci s'ar otrăvi și ele.

**Prav pentru dinți.** Un prav foarte bun pentru dinți ni'l putem prepara singuri în chipul următor: Luăm pâne, mai bună e cea de casă, o ardem până e ca și cărbure e și

o zdrobim în piuliță. Topim piatră acră (alună) pe mașina de fier, o lăsăm să ardă și aceasta și o zdrobim asemenea; Tot așa zdrobim și frunze de paie uscate, — toate în cantitate egală. Pe urmă le amestecăm la olaltă. Preste amestecătura această vărsăm suc de lămâie, o uscăm bine, o zdrobim din nou, o cernem și o folosim **Elisaveta.**

**Creșterea părului.** Părul copiilor, mai ales al fetițelor, ca să crească mare, bogat și frumos e bine să se îngrijească sau cu gălbînș de ou, sau cu ceapă crudă. Gălbînșul din vre-o două oue să se disolve în puțină apă caldă și cu zama aceasta să se frece bine capul seara. Dimineața să se spele capul cu apă caldă, pentru a l curăți de resturile oului. Zama cu gălbînș de ou e recomandabilă și pentru piele, făcînd'o fragedă, moale și fină. Ceapa se întrebuintează crudă, luându-se pentru ac st scop ceapă albă, care se taie în două preste mijloc, dea curmezișul foilor și se freacă cu ea bine capul în fiecare seară. Dimineața se face o spălătură pentru înlăturarea mirosului. Întrebuintîndu-se unul din aceste două mijloace din primii ani ai copilăriei, de când părul se lăă să crească, se va obține păr moale, lung și foarte bogat.

Alina



# Gâcături,

Cuvintele sau alte elemente din cari se compun feluritele gâcături -- s'ar părea că sunt întâmplătoare și fără nici o însemnătate. Nu e tocmai așa. Ingrămădirile numelor de ape, orașe, munți din Laponia și Labrador denotă, că acei cari se folosesc de dinsele sunt mai obicinuiți a călători cu gândul prin toate continentele -- numai în frumoasele noastre plaiuri și la codrii noștri izvoritori de doine nu se gândesc. Nu vom să dăm acest atestai colaboratorilor acestei rubrici. Și ne mai gândim, că pre cum aceste neînsemnate gâcături sunt un semn al culturii, al cugetărilor și preocupățiunilor auto-rilor lor; tot astfel, fiind cultivate cu o cunoștință stăruitoare, ele pot, prin sugestiu, să devină îndreptătoare adevărat, că foarte modeste -- dar, ori-cum, îndreptătoare a cugetărilor și preocupățiunilor.

Cetitoarele și cetitorii noștri, cari ne trimit gâcături, vor binevoi a se conforma acestor puncte de orientare, cu cari presupunem din capul locului că vor consimți pe deplin.

## Dezlegarea gâcăturilor din Nrul 28.

Ulterior ne-au mai sosit dezlegări bune la gâcăturile din Nr. 27 de Dșoara Angelica Birou din Ticvaniul mare (2-3) și Dșoara Paula rePcup din Corbu (3).

### I.

#### Gâcitură după săritura calului.

*Aranjată de Miron Popovici.*

Mă luitai printre stobori,  
Văzu-i ochii negrișori,  
Fă-i Marișo vinzatori,  
Că și neica-i negustor,  
Negustor de ochișori.  
Lelită de la pripor,  
Ce'mi trimiți atita dor?  
Trimite'mi mai puținel,  
Dar vin Dta cu el.

*Au deslegat-o bine următorii:*

Doamnele: Aurelia I Pop, Aciliu Anica Bendorfean, ...  
Dșoarele: Angelica Birou, Ticvaniul-mare, Ghizela Evuțian, Lipova; Lucreția Gotheasu, Baru mare; Eugenia Jourca, Resinar; Paulina Nistor, Boziaș; Paula Precup, Corbu; Iulia

Mariș și Regina Roman, Minthiul-Gherlei; Valerja Ștefănică, Be.ș; Eugenia Vicaș, Hidig.

Domnii: Gavril Alviurescu, Sadova (Bucovina); Gregoriu Bancu, Fekdu.

### II.

#### Romb magic.

*De George Pistriceanu.*

I.  
a  
a r d  
d a c i a  
m a g h i a r  
a h r i m a n  
m u m i e  
f e z  
d  
I.

*Dezlegări bune am primit dela următorii:*

Dșoarele: Angelica Birou, Ticvaniul mare; Ghizela Evuțian, Lipova; Eugenia Vicaș, Hidig.

Domnul: Miron Popovici, Bocșa-romină.

### III.

#### Joc de litere.

*De Miți Motoc.*

Amici și neamici.

A dezlegat-o bine numai Doamna: Olimpia Comșa din Scorei.

## REZULTATUL SORTIREI.

Au câștigat premii următorii: Doamna Olimpia Comșa, Scorei. I-s'a trimis: «Wilhelm Tell», dramă în 5 acte de Schiller, în traducere din limba germană de B. Marian. Dșoarele surori: Iulia, Mariș și Regina Roman, Minthiul-Gherlei i-s'a trimis: «Năvăliri barbare», navelă de Lucian Bolcaș. Dșoara Lucreția Gotheasu, Baru-mare. I-s'a trimis: «Poveștile Peleşului» de Carmen Sylva, D-nul Gavril Alviurescu, Sadova (Bucovina). I-s'a trimis: «Darvinismul» de Emile Ferrière, în traducere de Dna R. Streitman.

# „Sentinela“

instituit de economii și credit, ca societate pe acții în **Satul-nou (Réva-Ujfalu)**,

efectuește toate operațiunile de bancă și primește depuneri spre fructificare cu 5<sup>1/2</sup>% intere plățind institutul și darea de % după interese. La cerere se trimite deponenților și cecuri postale cu cari să trimită banii, fără de a plăti porto la postă. — Satul-nou, 31 Dec. 1907. **Diracțiunea.**